
Plán rozvoje sportu

Městys Jedovnice

Aktualizace č. 1

červenec 2024

Obsah

1	Úvod	3
2	Základní pojmy	4
3	Úloha obce v zajišťování sportu	5
4	Informace o městysu	5
6	Multiplikační dopady sportu	7
7	Strategické cíle a priority městysu v oblasti sportu	8
8	Přístupy a formy podpory sportu v městysu	11
9	Závěr	13

1 Úvod

Úkolem sportovní politiky ČR na všech úrovních je vytvářet podmínky pro pohybové aktivity všech obyvatel bez jakéhokoliv rozdílu. Sport je veřejnou službou, na jeho rozvoji by se měly podílet nejen spolky, neziskové organizace, ale především státní správa a samospráva.

Srovnání ČR s dalšími státy EU je v otázce sportu alarmující. Je proto nutné hledat systémové řešení rozvoje sportu, které má nový zákon podpořit legislativně. Hlavní pomocí má být navýšení finančních prostředků v rámci dotačních programů, institucionálního zabezpečení a zvyšování kvalifikace sportovních odborníků.

Jedním z důvodů, proč by měl být vytvořen Plán rozvoje sportu v každé obci, městě a kraji ČR je také nekvalitní sportovní infrastruktura, která vykazuje zásadní nedostatky. Nejde jen o nedostatky kvantitativní, ale především kvalitativní. Bohužel, obnova či rekonstrukce zastaralých nebo stavba nových sportovních prostor je složitější a dlouhodobá záležitost.

Hlavním důvodem, proč by mělo dojít k nápravě, jsou změny životního stylu a úbytek přirozeného pracovního pohybu (hypokineze) obyvatel. V souvislosti s demografickým stárnutím populace bude čím dál potřebnější udržet pohybovou aktivitu starších obyvatel do budoucna, což dost dobře nejde bez odpovídající sportovní infrastruktury.

Plán rozvoje sportu městyse Jedovnice byl zpracován na základě požadavků zákona o podpoře sportu (zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů).

Cílem předkládaného dokumentu je naplnit požadavky dané zákonem o podpoře sportu v městysu, což je stanovit priority pro rozvoj sportu a určit prostředky pro jejich postupné dosažení. Hlavním cílem plánu rozvoje sportu je podpořit sport ve všech jeho rovinách a financovat jeho rozvoj na území dané obce.

Analytické i srovnávací studie ukazují, že v ČR je nedostatečná, zastaralá a zanedbaná sportovní infrastruktura, kterou je potřeba modernizovat, i tohle si klade Plán rozvoje sportu za cíl. Ukázat leaderům obcí a krajů důležitost tohoto společenského článku a donutit je věnovat sportu a sportovní infrastruktuře větší pozornost. K implementaci tohoto cíle by měl Plán rozvoje sportu pomoci obcím, uvědomit si, co je v jejich obci zapotřebí.

Plán rozvoje sportu obsahuje zejména vymezení oblastí podpory sportu, stanovení priorit v jednotlivých oblastech podpory sportu a opatření k zajištění dostupnosti sportu pro všechny občany městyse. Plán rozvoje sportu obsahuje seznam projektů, které plánuje městys v určeném období postupně realizovat.

2 Základní pojmy

Sport, všeobecné sportovní činnosti — veškeré formy tělesné aktivity, které si kladou za cíl dosáhnout lepší fyzické kondice a duševní pohody. Může jít o organizovaný, ale ve většině případů neorganizovaný pohyb.

Sport pro všechny — jde o zájmový, organizovaný či neorganizovaný sport a pohybové aktivity, které jsou určeny širokým vrstvám obyvatelstva. Nejde jen o sport samotný, ale také o pohybové volnočasové aktivity, zábavu, sociální kontakt a snahy udržet či zvýšit fyzickou i psychickou kondici.

Sportovní organizace (klub, spolek) — jde o právnickou osobu založenou za jiným účelem než za dosažením zisku, předmětem činnosti této organizace je činnost v oblasti sportu.

Sportovní zařízení — může se jednat o pozemek, vodní plochu, objekt, budovu nebo komplex budov, které slouží k provozování sportu.

Sportovní infrastruktura — veškerá sportovní zařízení nacházející se na územním celku obce, města nebo kraje.

Sportovec — jde o fyzickou osobu, která se věnuje různé sportovní aktivitě. Může jít o sportovce, který je evidovaný u sportovní organizace nebo klubu, ale také může jít o neevidovanou osobu, která se věnuje sportu ve svém volném čase neorganizovaně.

Sportovní akce — jednotlivá organizovaná sportovní událost, např. soutěž, závod, zápas, hra nebo jiná aktivita sportovního rázu.

Tělesná výchova a sport na školách — většinou jsou ZŠ v ČR zakládány obcemi nebo městy, z tohoto důvodu se zde zmiňujeme o tělesné výchově na školách. Jde o pohybové aktivity v rámci školní docházky a výuky. V souvislosti s těmito pohybovými aktivitami mohou být ve školách organizovány zájmové soutěžní i nesoutěžní aktivity probíhající ve školních prostorách. Cílem je zvládnutí pohybových činností, všestrannosti a snaha o vytvoření kladného vztahu ke sportu.

Dobrovolník a dobrovolnictví — trenér, instruktor, asistent, rozhodčí, osoba, která je buď dosazena do této pozice, nebo ji vykonává z dobrovolné vůle bez nároku na honorář či odměnu. Dobrovolnictví ve sportu je svobodně volená činnost vykonávaná ve prospěch organizace či sportovce s určitou sportovní odbornou kvalifikací a zkušenostmi.

Významná sportovní událost — v mezích zákona č. 115/2001 Sb. jde o událost mezinárodního významu, která se odehrává na území České republiky. V pojetí Plánu rozvoje obce, jde o událost, která se koná na území obce, této akce se mohou účastnit i obyvatelé okolních či vzdálenějších obcí a měst, kdy dochází k propagaci sportovní organizace obce a potažmo i obce samotné.

3 Úloha městyse v zajišťování sportu

Městys Jedovnice je významným rekreačním a sportovním střediskem v Moravském krasu, a proto je pro ni oblast rozvoje a podpory sportu velmi důležitá.

Městys zpracovává v samostatné působnosti pro své území plán rozvoje sportu v městysu a zajišťuje jeho provádění.

Dle zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, městys ve své samostatné působnosti vytváří podmínky pro sport, zejména:

- zabezpečuje rozvoj sportu pro všechny, zejména pro mládež
- zabezpečuje přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajišťuje výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytuje je pro sportovní činnost občanů,
- kontroluje účelné využívání svých sportovních zařízení,
- zabezpečuje finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

V samostatné působnosti ve svém územním obvodu pečuje městys v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů, jako je uspokojování ochrany a rozvoje zdraví, kulturního rozvoje, výchovy a vzdělávání dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

4 Informace o městysu

Základní informace městysu Jedovnice

Rozloha městysu Jedovnice:	1424,4 ha
Nadmožská výška:	470 m n. m.
Počet obyvatel celkem k 31.12.2023	2982

5 Současný stav

Městys se spolupodílí na financování sportu, koordinuje činnosti sportovních subjektů ve prospěch městysu, respektive svých občanů, a kontroluje efektivnost vynaložených veřejných zdrojů.

V městysu se nachází tato sportoviště:

- fotbalové hřiště, které je určené přímo pro hraní kopané. Jedná se o využití pouze fotbalisty, protože mají celkem 175 členů a tak jsou zápasy nebo tréninky plně pro vykrytí potřební kapacity hřiště po celý týden.
- 3 dětská hřiště pro děti do věku 12 let (Olšovecká, Legionářská, za kulturním domem)
- Dětské hřiště při ZŠ a MŠ
- Tělocvična při ZŠ a MŠ
- Sportovní hala při SPŠ Jedovnice
- Minigolfové hřiště v ATC Olšovec
- Tenisové kurty
- Multifunkční hřiště
- Workoutové hřiště
- Sokolské hřiště

Městys vybudoval a spravuje sportovní zařízení, sportovní zařízení rovněž pronajímá a hledá další možnosti i finanční zdroje pro rozvoj sportu. V rámci akcí pořádaných v městysu iniciuje či podporuje aktivní pohyb pro děti a mládež i dospělé, který je důležitý pro zdravý růst a psychický vývoj. Městys Jedovnice má zájem na vybudování nových sportovišť a zařízení pro volnočasové aktivity svých občanů i široké veřejnosti.

6 Multiplikační dopady sportu

Sport je prostředkem občanské aktivity, prostřednictvím něho dochází k sociálnímu začleňování a resocializaci. Sport také napomáhá k prevenci sociálně patologického chování a přispívá k interkulturní výchově. Zdraví a zdatnost člověka jsou předpokladem osobního štěstí, spokojenosti a kvality života.

Pilíře koncepce sportu, kterých by se měla obnova a problematika sportu držet.

Pilíře:

- Nástroj socializace a rozvoje společenských vztahů
- Prevence zdraví
- Prostředek seberealizace
- Samostatná sebevědomá osobnost
- Reprezentace, posilování vlastenectví, národní hrdost

Všechny tyto pilíře vyjadřují to, co sport nabízí lidem. K tomu, aby byly tyto pilíře naplňovány, přispívají i obce, města a kraje.

Největšími přínosy sportu pro občany jsou vzniklá přátelství, sdílené prožitky, smysl pro odpovědnost a týmovou práci, patriotismus a smysl pro fair play. Dalšími přínosy sportu je udržování dobré fyzické kondice, prevence proti civilizačním chorobám a také psychickým poruchám a lepší vyrovnání se s každodenními problémy. Zdatný člověk lépe odolává stresu a má také lepší pracovní výkony. Sport napomáhá člověku zlepšovat se, dosahovat individuálních limitů, překonávat překážky a směřovat k určitému cíli. S pomocí sportu dostává volný čas lidí aktivní podobu a smysluplnost. Sport také pomáhá bojovat proti obezitě, která se v dnešní době řadí k palčivým otázkám naší společnosti.

Jak už je uvedeno výše, je potřeba pomáhat vyrovnat „sociální dostupnost“ sportu také pro ekonomicky slabší, ale především pro handicapované občany, a to nejčastěji bezbariérovou sportovní infrastrukturou.

Sport má dopady nejenom na samotného jedince či skupinu, která se sportu věnuje, ale proniká také hlouběji, přes obec, kraj až po celý stát. V ČR má sport velkou tradici. Při každém velkém mezinárodním klání je touha po medailích nedílnou součástí příprav na sportovní událost. Role propagace ČR prostřednictvím sportovních úspěchů je nenahraditelná. Musíme si ale uvědomit, že tato role začíná již v dětství na obecních hřištích, při hrách s míčem či přípravě na školní utkání při reprezentaci obce nebo kraje.

7 Strategické cíle a priority městysu v oblasti sportu

Městys Jedovnice se snaží podporovat zájem všech obyvatel městysu o sport a pohybové aktivity. Vytvořil a nadále chce vytvářet pro občany prostor, kde by mohli rozvíjet své sportovní a aktivní dovednosti. Má zájem na uspokojení potřeb sportu pro občany především z hlediska zdravého životního stylu. Městys Jedovnice se snaží o rozšiřování sportovního zázemí všemi různými směry, jak dotacemi pro spolky, tak přípravou projektů a žádostí o dotace na sportovní vybavení apod.

Priority můžeme rozdělit na 3 druhy priorit. Jde o následující:

1) Sport dětí a mládeže

Pohyb dětí a mládeže je potřebný pro zdravý tělesný růst a celkový psychický vývoj jedince. Hlavním úkolem je poskytnutí smysluplné činnosti a poskytnout pocit sounáležitosti s okolím (dalšími lidmi) a poskytnout tak pocit bezpečí. Pomocí sportu lze do určité míry ovlivnit chování dětí a mládeže. Jedná se o výchovný prostředek a také socializační faktor v prevenci sociálně patologických jevů v chování dětí a mládeže.

2) Sport pro všechny, neorganizovaný

Podporuje zdravý životní styl, pomáhá budovat sociální kontakty, napomáhá smysluplnému trávení volného času, seberealizaci a umožňuje aktivní odpočinek. Je určen širokým vrstvám obyvatelstva.

3) Sport pro všechny, organizovaný

Podporuje zdravý životní styl, soutěživého ducha, pomáhá zdolávat překážky a upevňuje sociální kontakty. Jde o organizovaný sport s registrovanými členy, tréninky a účastí v soutěžích.

4) Sportovní infrastruktura

Městys vytvořil a nadále vytváří základní podmínky pro různé sporty a pohybové aktivity. Jde o udržování sportovní infrastruktury městysu a budování či rozšiřování sportovišť, hřišť a míst pro aktivní odpočinek v městysu a jejím okolí. Dlouhodobě městys Jedovnice chápe důležitost podpory sportu a sportovní infrastruktury jako prostředku pro udržení zájmu o pohybové aktivity svých obyvatel.

Ke strategickým cílům, které si městys klade, patří cíle v rozvoji sportu pro všechny, rozvoji školního sportu, v obnově a budování sportovních zařízení a v podpoře pro výkonnostní sportovce. Více jsou strategické cíle popsány níže:

a) Podpora rozvoje sportovních klubů, tělovýchovných a tělocvičných jednot

Snahou městysu je podporovat všechny spolky a jednoty působící na území městysu. Snaha o zlepšení situace ve zchátralých sportovních zařízeních.

b) Vytvářet podmínky pro zvyšování členské základny v organizovaném sportu

V ČR je výrazně nižší příslušnost ke sportovním klubům ve srovnání s EU. Tato situace by se měla změnit tak, aby byl klub chápán jako místo pro setkávání lidí s cílem pravidelně se věnovat pohybové aktivitě.

c) Podporovat masové sportovní akce

Podporovat všechny akce, které jsou pořádány na území městysu, a to jakýmkoliv způsobem. Nejde jen o propagaci sportovní organizace, ale také o propagaci městysu a sportu jako takového.

d) Vytvářet podmínky pro využití integračního potenciálu sportu pro všechny

Městys by měl využívat sport pro setření sociálních rozdílů (především mezi dětmi a mládeží) a podporovat tak spolupráci a soudržnost.

e) Vytvářet podmínky pro využití sportu pro komunitní život

Městys by měl podporovat a rozvíjet sportoviště také v duchu toho, že jde o místa, kde se setkávají sousedé a udržují se zde mezilidské vztahy. Je potřeba dát prostor také nesoutěžním formám sportovních aktivit, do kterých se může zapojit nejširší veřejnost.

f) Rozvíjet výkonnostní sport u dětí a mládeže

Dlouhodobá podpora mládeže v jejich účasti na sportovních kláních, s čímž souvisí i vyhovující sportovní zázemí v městysu.

g) Podporovat výkonnostní sport dospělých

Podpora soutěží a akcí pro dospělé. Výkonnostní sport u dospělých je nedílnou součástí sportovního prostředí. Trénink a účast na soutěžích pro dospělé je základ pro tvorbu soutěží na nižší úrovni a také na úrovni národní.

h) Navyšovat počet pohybových aktivit ve školním prostředí

Podpora z městysu pro místní ZŠ a MŠ v plnění strategických cílů vycházejících z oblasti rozvoje školního sportu. Jde o podporu při konání školních sportovních akcí a soutěží. Podpora žáků při srovnávacích sportovních akcích mezi školami, ať už jde o pomoc např. propagaci městysu s pomocí triček se znaky městysu a podobně. Jde o to, aby děti měly dojem sounáležitosti a podpory nejen od školy, ale také z městysu.

i) Obnovovat a rozvíjet SZ

Městys by měl plánovat rekonstrukce, obnovy a výstavby nových prostor pro pohybové aktivity. Starat se o to, aby bylo množství sportovních zařízení rozmanité a v dobrém stavu.

j) Obnovovat a rozvíjet školní sportovní infrastrukturu

Městys je zřizovatelem ZŠ a MŠ, a proto má také za cíl rozvíjet a zdokonalovat sportovní zázemí ve škole a přilehlých prostorách. Školní sportovní areály mají svá specifika, ale i tak je možné se těmto prostorám dále věnovat a zdokonalovat je.

k) Zajistit dostupnost sportu pro handicapované

Městys se snaží udržovat sportovní zázemí bezbariérové, pokud takto bylo zhotoveno.

Cíle a projekty městyse v oblasti budování sportovní infrastruktury:

Městys si klade za cíl, vybudovat nebo se aspoň snažit o vybudování následující sportovní infrastruktury pro své občany a širokou veřejnost. Vedení městyse se v rámci přípravy těchto projektů také zajímá o možnou pomoc s financováním z prostředků ministerstev, kraje, agend či fondů EU. Vše je však závislé na zhotovení projektu a získání dotací, protože finanční náročnost projektů je vyšší, než je městys schopen z rozpočtu poskytnout.

Plánované projekty

Městys Jedovnice má v plánu zrealizovat projekty uvedené níže.

Projekty:

Rekonstrukce kulturního domu

V tomto projektu je plánována rekonstrukce kulturního domu, (např. oprava vstupního schodiště, rekonstrukce střechy, zateplení pláště budovy, vnitřní vybavení, apod.). Součástí rekonstrukce je i přístavba kabin a to z důvodu bezprostřední blízkosti fotbalového hřiště. Kulturní dům je nejvíce využíván místními Sokoly a mateřským rodinným centrem Dymáček pro pravidelné cvičení, prostory suterénu fotbalovým klubem, které jsou však v nevyhovujícím stavu.

Dětská hřiště

Tento projekt si klade za cíl vybudovat dětská hřiště v okrajových částech městyse.

Sportovní areál na Větráku

Jedná se o dlouhodobou snahu základní školy a střední průmyslové školy vybudovat sportovní hřiště, které by využívali nejen žáci a studenti ale i široká veřejnost. V současné době je realizována I. etapa

Všechny plánované projekty i finanční náročnost je závislá na rozpočtu městyse, na volných prostředcích z rozpočtu a také na tom, zda městys získá nějaké dotace či příspěvky na realizaci projektů.

8 Přístupy a formy podpory sportu v městysu

Podpora pro obce by měla přicházet především z dotační politiky státu. Tato dotační politika musí cíleně směřovat do podobné výše jako je v dalších zemích EU běžné, protože jedině tak se může snižovat procentuální finanční spoluúčast rodin a sportovců na sportovní činnosti a také se bude snižovat nedostupnost sportu pro všechny.

Z veřejných rozpočtů jsou pro financování sportu klíčové rozpočty měst a obcí. Je potřeba usilovat i o navýšení rozpočtů samostatných správních celků na podporu sportu.

Jak už je uvedeno výše, úkolem státu je navýšit množství finančních prostředků na rozvoj sportu aspoň na takovou výši, jako se pohybuje v dalších státech EU. Hlavním cílem je snížit vysokou ekonomickou účast rodin a samotných sportovců na sportování.

Kraje, města a obce v rámci svých daňových příjmů získávají finance z rozpočtového určení daní, které nejsou účelově vázány a jejich použití spadá do samostatné působnosti obcí a krajů.

Obce mohou čerpat podporu především ze státu, z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a Národní sportovní agentury, dotačních programů Ministerstva pro místní rozvoj, a také z podpory krajů.

Podpora sportu ve formě dotace z programů MŠMT

MŠMT poskytuje ze státního rozpočtu podporu na sport, a to ve formě dotace v programech vyhlášených na kalendářní rok zaměřených zejména na podporu sportu dětí a mládeže, sportu pro všechny, sportu zdravotně postižených osob a na podporu úspěšných sportovních reprezentantů ČR.

MŠMT vede v elektronické podobě rejstřík sportovních organizací žádajících o podporu ze státního rozpočtu. Podporu sportu lze poskytovat pouze sportovním organizacím zapsaným v rejstříku.

Podpora sportu ve formě dotace z programů MMR

Obce a města mají každý rok možnost zapojit se do žádostí o dotace v otevřených programech MMR. Každým rokem jsou otvírané programy, které se dají využít na rekonstrukci, výstavbu a modernizaci sportovního zařízení. Nevýhodou těchto žádostí je jejich zdlouhavé vyhodnocení, přetlak žádostí a malá úspěšnost obcí v získání a úspěšném čerpání těchto dotací.

Podpora sportu ve formě dotace z programů krajů

Obce a města také mohou využívat programy na podporu sportu přímo ze svých krajů. Tato podpora je o nižších finančních prostředcích, za to jde o rychlejší řízení a větší pravděpodobnost získání dotace než v předchozím případě. Každý kraj si každoročně určuje programy, které pro obce a města otevře. Většinou se ale vždy nějaký program, který by se dal využít na podporu sportu, najde. Kraje nepodporují pouze obce a města na svém území, ale zaměřují se také na spolky, sportovní kluby a organizace, které samy mohou o podporu žádat.

Městys Jedovnice podává žádosti o dotace jak na MŠMT, MMR, tak i na Jihomoravský kraj, snaží se získat podporu pro své plánované akce a projekty, aby zvelebil městys a nabídl občanům široký rozsah volnočasových aktivit a prostoru pro tyto aktivity.

Městys Jedovnice každoročně podporuje sport a pohybové aktivity svých občanů dvěma způsoby podpory.

Přímá podpora — finanční

a) V rámci rozpočtu městysu

- Opravy a modernizace stávajících sportovní zařízení ve vlastnictví městyse a jejich vybavení
- Pořízení sportovního zařízení nebo jejich částí, nákup pomůcek, prostředků a dovybavení

b) V rámci rozpočtu městysu, ale jako podpora pro třetí osoby, např. sportovní organizace v podobě dotace v souladu s platnými pravidly pro poskytování podpory z rozpočtu městysu třetím osobám

Nepřímá podpora

- Propagace sportovní akcí
- Pomoc sportovních organizací v městysu s pořádáním sportovních akcí
- Organizační zajištění sportovních aktivit
- Pořádání pohybových aktivit a událostí pro občany
- Údržba stávajících sportovních zařízení

9 Závěr

Schválený Plán rozvoje sportu městyse Jedovnice je základním koncepčním vodítkem pro rozhodování zastupitelstva městyse. Stanovuje cíle i prostředky pro jejich naplnění. Vzhledem k vývoji potřeb občanů a také v závislosti na finančních možnostech městyse Jedovnice bude moci být plán upravován a také budou moci být realizovány plánované projekty.

Městys Jedovnice má příznivé podmínky pro vytvoření kvalitní a kapacitně dostačující sportovní infrastruktury, která bude dostupná pro občany všech věkových i sociálních skupin. Hlavní překážkou v dalším rozvoji sportu v Jedovnicích je nedostačující rozpočet městyse.

Městys Jedovnice se zavazuje řešit nedostatky sportovní infrastruktury, cíleně tyto nedostatky odstraňovat za použití vlastních finančních prostředků i prostředků z dotačních programů kraje, MMR i MŠMT.

Plán rozvoje sportu bude průběžně doplňován a aktualizován.

Plán rozvoje sportu schválilo Zastupitelstvo městyse Jedovnice na svém 18. zasedání konaném dne 21. 9. 2021 usnesením č. 20/14. Aktualizaci č. 1 Plánu rozvoje sportu schválilo Zastupitelstvo městyse Jedovnice na svém 14. zasedání konaném dne 8. 8. 2024 usnesením číslo 14/11.

V Jedovnicích dne 9. 8. 2024

Ing. Irena Žižková
starostka městyse

Marie Gabrielová
místostarostka městyse